

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl předsedou senátu JUDr. Jakubem Camrdou v právní věci žalobce: **Ing. R. M.**, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**, se sídlem Žerotínovo nám. 3, Brno, o žádosti o osvobození od soudních poplatků a návrhu na ustanovení zástupce žalobci pro řízení o kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 2. 9. 2025, č. j. 33 A 31/2024-143,

t a k t o :

- I. Nejvyšší správní soud **o s v o b o z u j e** žalobce pro řízení o kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 2. 9. 2025, č. j. 33 A 31/2024-143, od soudních poplatků v plné výši.
- II. Nejvyšší správní soud **u s t a n o v u j e** žalobci pro podání kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 2. 9. 2025, č. j. 33 A 31/2024-143, a pro řízení o ní zástupce Mgr. Bc. Milana Janáka, advokáta se sídlem třída Kpt. Jaroše 1844/28, Brno.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Dne 22. 9. 2025 podal žalobce žádost o osvobození od soudních poplatků a návrh na ustanovení zástupce z řad advokátů pro podání kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 2. 9. 2025, č. j. 33 A 31/2024-143. Žalobce uvedl, že nemá dostatek prostředků k úhradě soudního poplatku z důvodu svých nepříznivých majetkových poměrů. Žalobce je v dlouhodobé pracovní neschopnosti a je též účastníkem insolvenčního řízení.

[2] Nejvyšší správní soud následně přípisem ze dne 25. 9. 2025, č. j. Na 135/2025-5, žalobce vyzval, aby ve lhůtě 10 dnů od doručení výzvy soudu předložil řádně vyplněné potvrzení o svých osobních, majetkových a výdělkových poměrech, aby si soud na podkladě předložených dokladů mohl učinit podrobný a úplný obraz o jeho majetkové situaci.

[3] Na výzvu soudu doložil žalobce potvrzení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech pro osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce ve věci, ze kterého vyplynulo, že žalobce je zaměstnán u ČSAD Hodonín a.s. jako řidič, přičemž jeho průměrný čistý měsíční výdělek činí 10 000 Kč. Zároveň od května do října 2025 pobírá dávky nemocenského, které činí průměrně 18 703 Kč měsíčně. Dále pobírá příspěvek na bydlení ve výši 5 924 Kč měsíčně a přídavek na dítě ve výši 1 470 Kč měsíčně. Příjem žalobcovy

manželky je průměrně 8 831 Kč. Výdaje domácnosti za měsíc říjen činily: nájemné 18 500 Kč, plyn 3 110 Kč, elektřina 3 200 Kč a pojištění domácnosti 559 Kč měsíčně. Další výdaje za měsíc 2025 činily kroužky (hrazené za pololetí) a roční jízdné pro syna P. v celkové výši 5 480 Kč. Dále žalobce uvedl též výdaje za syna D. ve výši 250 Kč za ISIC kartu, měsíční jízdné (Brno) 550 Kč a roční jízdné (Hodonín – Brno) 990 Kč. Zmínil též, že je s ním (sp. zn. KSBR 52 INS 16867/2024) i jeho manželkou (sp. zn. KSBR 52 INS 6180/2017) vedeno insolvenční řízení.

[4] Nejvyšší správní soud úvodem podotýká, že ze spisu krajského soudu zjistil, že v rámci řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 8. 2024, č. j. JMK 119574/2024, krajský soud usnesením ze dne 3. 1. 2025, č. j. 33 A 31/2024-40, přiznal žalobci osvobození od soudních poplatků pro nedostatek prostředků ve výši 70 %. V takovém případě se přiznané osvobození vztahuje i na případné řízení o kasační stížnosti proti rozsudku krajského soudu podle § 36 odst. 3 s. ř. s. Nejvyšší správní soud proto bude rozhodovat o žádosti žalobce o osvobození od soudních poplatků pouze v tom smyslu, zda má být osvobozen ve větším rozsahu.

[5] Po dobu od podání žádosti o osvobození od soudních poplatků nebo návrhu na ustanovení zástupce do právní moci rozhodnutí o nich neběží lhůta stanovená pro podání návrhu na zahájení řízení (§ 35 odst. 10 věta třetí s. ř. s.). Žádá-li proto navrhovatel o osvobození od soudních poplatků nebo o ustanovení zástupce ještě před podáním samotného návrhu na zahájení řízení (v tomto případě kasační stížnosti), je nutné tento úkon provést ve lhůtě pro podání tohoto návrhu (tedy ve lhůtě pro podání kasační stížnosti). Pokud by navrhovatel žádal až po uplynutí této lhůty, lhůta k podání kasační stížnosti by se již nestavila a následně podaná kasační stížnost by vždy byla opožděná, a tudíž zjevně neúspěšná.

[6] Nejvyšší správní soud se proto předně zabýval včasností žádosti o osvobození od soudních poplatků a návrhu na ustanovení zástupce a okamžikem stavení lhůty k podání kasační stížnosti. Dle spisu krajského soudu (doručenka na č. l. 147) byl v záhlaví uvedený rozsudek doručen žalobci dne 15. 9. 2025. Žádost o osvobození od soudních poplatků a návrh na ustanovení zástupce byly Nejvyššímu správnímu soudu doručeny dne 22. 9. 2025, tedy ve lhůtě dvou týdnů po doručení rozsudku krajského soudu (§ 106 odst. 2 s. ř. s.). Jelikož žalobce podal žádost o osvobození od soudních poplatků a návrh na ustanovení zástupce pro podání kasační stížnosti včas, staví se lhůta pro podání kasační stížnosti dnem 22. 9. 2025.

[7] Podmínky pro osvobození od soudních poplatků upravuje § 36 odst. 3 s. ř. s. Podle první věty tohoto ustanovení účastník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost usnesením předsedy senátu zčásti osvobozen od soudních poplatků. Přiznat účastníkovi osvobození od soudních poplatků zcela lze pouze výjimečně, jsou-li pro to zvláště závažné důvody. Dospěje-li však soud k závěru, že návrh zjevně nemůže být úspěšný, takovou žádost zamítne.

[8] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že žalobce splňuje podmínky pro osvobození od soudních poplatků ve smyslu § 36 odst. 3 s. ř. s. v plné výši. Žalobce požádal o osvobození od soudních poplatků a v daném okamžiku nelze jeho budoucí kasační stížnost považovat za zjevně neúspěšnou. S ohledem na jeho výše uvedené poměry (žalobce je, na rozdíl od situace, která zde byla v době posuzování majetkových poměrů žalobce krajským soudem,

pokračování

v dlouhodobé pracovní neschopnosti, s ním i s jeho manželkou je vedeno insolvenční řízení, mají nízké příjmy a dle všeho vyživují nebo minimálně finančně podporují dvě děti) Nejvyšší správní soud shledal, že žalobce nemá dostatečné prostředky, a jsou proto dány důvody pro osvobození od soudních poplatků v plné výši.

[9] Podle § 35 odst. 10 věty první s. ř. s. může předseda senátu navrhovatel, u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to nezbytně třeba k ochraně jeho práv, na návrh ustanovit usnesením zástupce, jímž může být i advokát. Z uvedeného vyplývá, že navrhovatel lze ustanovit zástupce tehdy, jsou-li kumulativně splněny dvě podmínky: 1) jde o navrhovatele, u něhož jsou dány předpoklady pro osvobození od soudních poplatků, a 2) je to nezbytně třeba k ochraně jeho práv.

[10] Osvobozením od soudních poplatků je tedy rovněž naplněna první podmínka pro ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti.

[11] Co se týče druhé podmínky pro ustanovení zástupce, Nejvyšší správní soud konstatuje, že řízení o kasační stížnosti je v tomto ohledu specifické, neboť zastoupení advokátem je jednou ze zákonných podmínek řízení o kasační stížnosti (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Proto není třeba naplnění této podmínky ve stávajícím řízení blíže zkoumat; zákonem vyžadovaná potřeba ve smyslu § 35 odst. 10 s. ř. s. se ze zákona předpokládá. Zároveň nevyšlo najevo, že by žalobce měl vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních předpisů vyžadováno pro výkon advokacie, a kasační stížnost, pro jejíž podání navrhuje ustanovení zástupce, má směřovat proti rozhodnutí krajského soudu ve věci samé (srov. výjimku z povinného zastoupení podle usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 6. 2015, č. j. 1 As 196/2014-19, publ. pod č. 3271/2015 Sb. NSS).

[12] Vzhledem k tomu, že jsou v daném případě splněny obě podmínky stanovené pro ustanovení zástupce dle § 35 odst. 10 s. ř. s., ustanovil Nejvyšší správní soud žalobci k ochraně jeho práv zástupcem Mgr. Bc. Milana Janáka, advokáta se sídlem třída Kpt. Jaroše 1844/28, Brno. Uvedený advokát je zapsán v orientačním seznamu advokátů pro účely ustanovování zástupcem účastníka řízení, který zdejší soud vede ve smyslu § 12b Jednacího řádu Nejvyššího správního soudu, přičemž jeho specializací jsou dle uvedeného seznamu mj. přestupky. Podle Nejvyššího správního soudu tak budou odpovídajícím způsobem hájena práva žalobce.

[13] Závěrem Nejvyšší správní soud připomíná, že kasační stížnost proti rozhodnutí krajského soudu lze podat ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout. Lhůta pro podání kasační stížnosti přitom neběží po dobu podání žádosti o osvobození od soudních poplatků a návrhu na ustanovení zástupce (tj. od 22. 9. 2025) do nabytí právní moci rozhodnutí o tomto návrhu, tj. do nabytí právní moci tohoto usnesení (viz rozsudek zdejšího soudu ze dne 22. 8. 2007, č. j. 2 As 81/2006-165).

Poučení:

Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 31. října 2025

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu